

บทที่ 5

การสรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งการพัฒนาสมรรถนะและทักษะด้านบัญชี รวมถึงปลูกฝัง จรรยาบรรณทางวิชาชีพของพนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยให้พนักงานสหกรณ์ สามารถปฏิบัติงานได้ตามสมรรถนะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานตามมาตรฐานทางวิชาชีพ และสามารถจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน รวมทั้งสามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่าง ถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และสามารถนำข้อมูลทางการเงินดังกล่าวไปใช้ ประกอบการวางแผนงานของสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม เช่น การจัดสรรเงินปันผล เป็นต้น ตลอดจนพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบสหกรณ์ให้กับผู้มีส่วนได้เสีย หรือสมาชิกของสหกรณ์ เพื่อสร้างความโปร่งใส และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การพัฒนาความรู้และทักษะด้านบัญชี รวมทั้งปลูกฝังจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ให้แก่พนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่

จากการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านบัญชีให้แก่พนักงานสหกรณ์ในจังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 800 คน โดยการจัดอบรมให้ความรู้และอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้พนักงาน สหกรณ์ รวมถึงคณะกรรมการสหกรณ์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำบัญชีสหกรณ์มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และความจำเป็นของการจัดทำ บัญชีให้ถูกต้อง รวมทั้งอบรมเชิงปฏิบัติการให้พนักงานสหกรณ์สามารถบันทึกบัญชี และจัดทำงบ การเงินได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หลังจากได้มีการอบรมให้ความรู้และทักษะด้านบัญชี ให้แก่พนักงานสหกรณ์ เกี่ยวกับระบบบัญชีสหกรณ์ ได้แก่ ความหมายของการบัญชี การรับรู้รายการรายได้และรายจ่าย การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน และประโยชน์ของการจัดทำบัญชี เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชี ปลูกฝังจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และฝึกอบรมเชิง

ปฏิบัติการสำหรับการบันทึกบัญชี โดยได้มีการประเมินผล เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน และหลังการอบรมด้วยแบบสอบถาม ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม

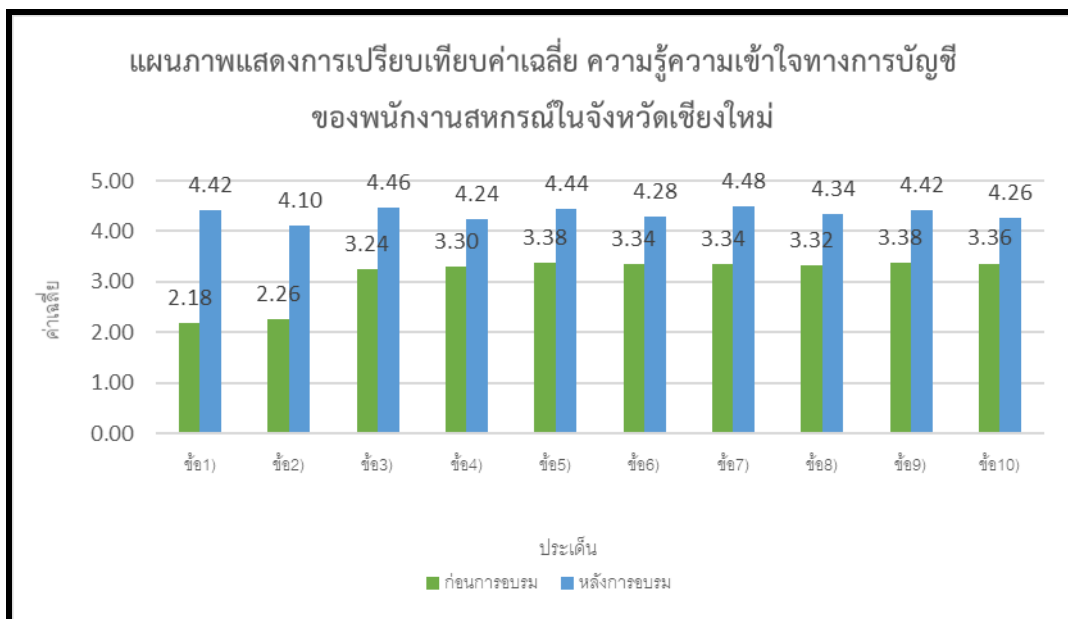
การทดสอบ	N	μ	S.D.
ก่อนการอบรมให้ความรู้	800	31.10	5.59
หลังการอบรมให้ความรู้	800	43.44	2.70

จากตาราง 5.1 สรุปได้ว่า ผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมการอบรมให้ความรู้ให้แก่พนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 800 คน ค่าการประเมินความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งการประเมินความรู้ก่อนการอบรม เท่ากับ 31.10 และการประเมินความรู้หลังการอบรม เท่ากับ 43.44 ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านบัญชีและการเงินเพิ่มสูงขึ้น เท่ากับ 12.34

ตาราง 5.2 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีของพนักงานสหกรณ์ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ก่อนและหลังการอบรม

ประเด็น	ก่อนการอบรม			หลังการอบรม		
	μ	S.D.	ระดับความสำคัญ	μ	S.D.	ระดับความสำคัญ
ข้อ1) สามารถวิเคราะห์รายการค้าและรับรู้รายรับ-รายจ่ายได้อย่างถูกต้อง	2.18	0.39	น้อย	4.42	0.50	มาก
ข้อ2) สามารถวิเคราะห์รายการค้าและรับรู้รายรับ-รายจ่ายได้อย่างครบถ้วน	2.26	0.44	น้อย	4.10	0.42	มาก
ข้อ3) สามารถสรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป	3.24	0.74	ปานกลาง	4.46	0.58	มาก
ข้อ4) สามารถสรุปฐานะการเงินของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป	3.30	0.74	ปานกลาง	4.24	0.52	มาก
ข้อ5) สหกรณ์มีระบบบัญชีที่เหมาะสม สามารถตรวจสอบได้ และแก้ไขข้อผิดพลาดได้อย่างรวดเร็ว	3.38	0.70	ปานกลาง	4.44	0.58	มาก
ข้อ6) สหกรณ์มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เช่น การอนุมัติรายการโดยผู้มีอำนาจ และการเก็บรักษาเงินสดย่อย เป็นต้น	3.34	0.69	ปานกลาง	4.28	0.50	มาก
ข้อ7) ระบบบัญชีของสหกรณ์มีความโปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้	3.34	0.72	ปานกลาง	4.48	0.61	มาก
ข้อ8) สหกรณ์ได้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายงานทางการเงินให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย (สมาชิกสหกรณ์)	3.32	0.71	ปานกลาง	4.34	0.52	มาก
ข้อ9) งบการเงินของสหกรณ์ได้จัดทำตามกรอบมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง	3.38	0.70	ปานกลาง	4.42	0.54	มาก
ข้อ10) งบการเงินของสหกรณ์ได้แสดงไว้อย่างถูกต้องตามที่ควร และไม่แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอย่างมีสาระสำคัญ โดยได้ผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์	3.36	0.69	ปานกลาง	4.26	0.63	มาก

(อ้างอิง : ตารางที่ 4.5 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจทางการบัญชีของพนักงานสหกรณ์ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย(μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ก่อนและหลังการอบรม)

ภาพที่ 5.1 แผนภาพแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ของระดับความรู้ความเข้าใจทางการบัญชีของพนักงานสหกรณ์ก่อนและหลังการอบรม

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมให้ความรู้ด้านบัญชีให้แก่พนักงานสหกรณ์ จำนวน 800 คน ค่าคะแนนเฉลี่ยในประเด็นต่าง ๆ จากแบบสอบถามจำนวน 10 ข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม แสดงถึงความรู้ความเข้าใจหลังจากผ่านการอบรมด้านบัญชีของพนักงานสหกรณ์ เพิ่มขึ้น

การประเมินผลการฝึกปฏิบัติจริง

หลังจากวิทยากรได้ทดลองให้พนักงานสหกรณ์ฝึกปฏิบัติจริง เกี่ยวกับการบันทึกบัญชี และจัดทำงบการเงิน ซึ่งจากการตรวจประเมินความถูกต้องของการบันทึกบัญชี และการจัดทำงบการเงินของพนักงานสหกรณ์ เพื่อประเมินผลการจัดทำบัญชี ว่าผู้เข้าอบรมมีพัฒนาการในการจัดทำบัญชีเพิ่มขึ้นจากเดิมก่อนเข้ารับการอบรมมากน้อยเพียงใด โดยสรุปผลการประเมินดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 ผลการประเมินความสามารถในการจัดทำบัญชีสหกรณ์ (ร้อยละ)

ความถูกต้องของการจัดทำบัญชีกลุ่มฯ	ผลการประเมินก่อนการอบรม	ผลการประเมินหลังการอบรม	การเปลี่ยนแปลง
อัตราความถูกต้องของการจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์	ร้อยละ 30	ร้อยละ 65	เพิ่มขึ้นร้อยละ 35

จากตารางที่ 5.3 จากการประเมินผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติจริงของผู้ทำบัญชีสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชีและงบการเงิน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สามารถสรุปความถูกต้องของการจัดทำบัญชี หลังการอบรม เท่ากับ ร้อยละ 65 โดยมีอัตราความถูกต้องเพิ่มขึ้นหลังอบรม ร้อยละ 35 ดังนั้น หากพนักงานสหกรณ์ มีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องก็จนเกิดความชำนาญในการบันทึกบัญชี และสรุปงบการเงิน ส่งผลให้ผลการดำเนินงานมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากขึ้น ทราบผลการดำเนินงานที่แท้จริง และก็จะสามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในการวิเคราะห์ ควบคุม และกำหนดนโยบายต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

5.1.2 เพื่อพัฒนาสมรรถนะของพนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่

สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพทางบัญชี ของพนักงานบัญชีสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพ ณ ปัจจุบันของพนักงานบัญชีสหกรณ์ จำนวน 800 คน พบว่า พนักงานบัญชีสหกรณ์ส่วนใหญ่มีสสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4) ($\bar{X} = 2.96$) สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) ($\bar{X} = 2.70$) และสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) ($\bar{X} = 2.41$) ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันได้ทำการสอบถามตัวแทนฝ่ายบริหารของสำนักส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน พบว่า ตัวแทนฝ่ายบริหารให้ความสำคัญและมีความต้องการให้พนักงานบัญชีสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงทั้ง 3 ด้าน สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) ($\bar{X} = 4.89$) สมรรถนะด้านค่านิยม จร

รณยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4) ($\bar{X}$ = 4.86) และสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) ($\bar{X}$ = 4.81)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาช่องว่างของระดับค่าเฉลี่ยระหว่างสมรรถนะวิชาชีพที่ต้องการกับสมรรถนะวิชาชีพ ณ ปัจจุบันของพนักงานบัญชีสหกรณ์ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาหัวข้ออบรมเชิงปฏิบัติการ ให้วิทยากรผู้เชี่ยวชาญได้เห็นทิศทางในการจัดหลักสูตรการบรรยายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น และสามารถยกระดับสมรรถนะของพนักงานบัญชีสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ให้สูงขึ้น ตามความต้องการและความคาดหวังของหัวหน้างานและผู้บริหารได้

ซึ่งผลการศึกษาศึกษาสามารถเรียงลำดับความสำคัญตามค่าดัชนีชี้วัดความสำคัญของการจำเป็นต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index :PNI modified) ได้ดังนี้ **สมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2)** เป็นสมรรถนะที่มีช่องว่างของระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง สมรรถนะ ณ ปัจจุบัน กับสมรรถนะที่ต้องการมากที่สุด นั้นแสดงถึงเป็นสมรรถนะที่ควรพัฒนามากที่สุดเป็นลำดับแรก โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการได้มุ่งให้ความสำคัญ ในประเด็นของความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ในเรื่องความรู้ด้านจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน และ ความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ รองลงมา คือ **สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3)** ในประเด็นทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ในเรื่องความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ความสามารถในการรายงานทางการเงิน และ ความสามารถในการวัดมูลค่าและประเมินราคา ส่วนลำดับสุดท้าย คือ **สมรรถนะด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4)** ในเรื่องของการมีความโปร่งใส ความอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เทียบตรง และซื่อสัตย์สุจริต, มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองโดยไม่ละทิ้งงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และสนใจใฝ่รู้และตั้งใจที่เรียนรู้ตลอดเวลา

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบสมรรถนะของพนักงานบัญชีสหกรณ์ หลังจากผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการอีกครั้ง พบว่า พนักงานบัญชีสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ มีสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) และสมรรถนะด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4) อยู่ในระดับสูงทุกด้าน เพียงแต่มีระดับค่าเฉลี่ยมากหรือน้อยของการแปลผล

ที่แตกต่างกันไป โดยแต่ละด้านยังคงอยู่ในระดับการประเมินที่มีสมรรถนะสูงขึ้นทั้งหมด นั้น แสดงถึง การอบรมเชิงปฏิบัติการสามารถช่วยพัฒนาระดับสมรรถนะของพนักงานบัญชี จังหวัดเชียงใหม่ให้ดีขึ้น และสามารถยกระดับสมรรถนะได้ตรงกับความต้องการหรือความต้องการของฝ่ายบริหารของสำนักส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อสมรรถนะวิชาชีพด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4) แตกต่างกัน พบว่าเพศที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การมีความรับผิดชอบต่อองค์กร 2) การมีความโปร่งใส ความอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เทียบตรง และซื่อสัตย์สุจริต และ 3) การรักษาความลับขององค์กร ข้อมูลไม่ควรเปิดเผยแก่บุคคลอื่น นอกจากการให้ข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด

อายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การสนใจใฝ่รู้และตั้งใจที่เรียนรู้ตลอดเวลา 2) การมีความโปร่งใส ความอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เทียบตรง และซื่อสัตย์สุจริต 3) การรักษาความลับขององค์กร ข้อมูลไม่ควรเปิดเผยแก่บุคคลอื่น นอกจากการให้ข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด 4) การมีความรับผิดชอบต่อองค์กร 5) การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กร และ 6) การมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละทิ้งงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้านรูปแบบกิจกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสาธารณะ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กร 2) การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสาธารณะ 3) การสนใจใฝ่รู้และตั้งใจที่เรียนรู้ตลอดเวลา และ 4) การรักษาความลับขององค์กร ข้อมูลไม่ควรเปิดเผยแก่บุคคลอื่น

ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับขององค์กร 2) การสนใจใฝ่รู้และตั้งใจที่เรียนรู้ตลาดเวลา 3) การมีความรับผิดชอบต่อ องค์กร และ 4) การมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละทิ้งงาน โดยไม่มีเหตุผลอัน สมควร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อ สมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) แตกต่าง กัน

เพศที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านการบัญชี และความรู้ที่เกี่ยวข้อง และความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ* แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทุกองค์ประกอบย่อย ในขณะที่ เพศที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ* แตกต่างกัน ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้เกี่ยวกับตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน 2) ความรู้ด้าน ธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์ 3) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค 4) ความรู้ด้านบรรษัทภิบาล 5) ความรู้ด้านพฤติกรรมองค์กรธุรกิจ 6) ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงของ องค์กรและการดำเนินงาน 7) ความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ 8) ความรู้ด้านการเงินและการจัดการการเงิน และ 9) ความรู้ด้านจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ

อายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทางการบัญชี: (IES 2) *ความรู้ด้านการบัญชี และความรู้ที่เกี่ยวข้อง* แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้ด้านกฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์ 2) ความรู้เกี่ยวกับระบบและ เครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี และ 3) ความรู้ด้านการบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงิน ส่วนอายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ* แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้ด้านการตลาด 2) ความรู้เกี่ยวกับตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน 3) ความรู้ ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และ 4) ความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ปัญหา ธุรกิจ ส่วนอายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

ทางการบัญชี (IES 2): *ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ* แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะของผู้จัดการสารสนเทศ 2) สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะผู้ออกแบบและพัฒนาสารสนเทศ และ 3) สมรรถนะในฐานะของผู้ประเมินสารสนเทศ

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านการบัญชี และความรู้ที่เกี่ยวข้อง* แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้ด้านบัญชีภาษีอากรและการคำนวณ 2) ความรู้ด้านการตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ 3) ความรู้ด้านกฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์ 4) ความรู้เกี่ยวกับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี และ 5) ความรู้ด้านการบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงิน ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ* แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้ด้านบรรษัทภิบาล 2) ความรู้ด้านธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์ 3) ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค 4) ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน 5) ความรู้เกี่ยวกับตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน 6) ความรู้ด้านการตลาด 7) ความรู้ด้านพฤติกรรมองค์กรธุรกิจ 8) ความรู้ด้านการเงินและการจัดการการเงิน และ 9) ความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ* แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) สมรรถนะของผู้ใช้เทคโนโลยี 2) สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะของผู้จัดการสารสนเทศ 3) สมรรถนะในฐานะของผู้ประเมินสารสนเทศ 4) ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบสารสนเทศ และ 5) สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะผู้ออกแบบและพัฒนาสารสนเทศ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านการบัญชี และความรู้ที่เกี่ยวข้อง* ไม่แตกต่าง ส่วน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ* แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน 2) ความรู้

ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ 3) ความรู้ด้านการเงินและการจัดการการเงิน 4) ความรู้เกี่ยวกับ เศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค และ 5) ความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ* แตกต่างกันอย่างมีระดับ นัยสำคัญ 0.05 ในด้านความรู้ด้านการตรวจสอบระบบสารสนเทศ

ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ด้านการบัญชี และความรู้ที่เกี่ยวข้อง* แตกต่าง กัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี 2) ความรู้ด้านบัญชีภาษี อากรและการคำนวณ 3) ความรู้ด้านการตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพและ จริยธรรมทางวิชาชีพ 4) ความรู้ด้านกฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์ 5) ความรู้เกี่ยวกับ ระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจและบัญชี ส่วนประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมี สมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ ด้านองค์กรและธุรกิจ* แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความรู้ด้านการตลาด 2) ความรู้ด้านจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ 3) ความรู้ด้านบรรษัทภิบาล 4) ความรู้ด้าน พฤติกรรมองค์กรธุรกิจ 5) ความรู้ด้านธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์ และ 6) ความรู้ เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน ส่วน ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมี สมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) : *ความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ* แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทุกองค์ประกอบย่อย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อ สมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) แตกต่างกัน

เพศที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางปัญญา* แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความสามารถในการสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ เช่น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น มีการซักถามและทำการคิดเชิงเหตุผลเพื่อหาทางแก้ไข ปัญหานั้น และ 2) ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ส่วน เพศที่ แตกต่างกันอย่างมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและ หน้าที่* แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความชำนาญทางด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศ 2) ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง 3) ความสามารถในการรายงานทางการเงิน และ 4) ความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ส่วนเพศที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และ 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนเพศที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การทำงานเป็นทีม 2) การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน 3) สามารถบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) มีความเข้าใจในองค์กรและการตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ 5) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือกัน เพื่อแก้ไขปัญหา และ 6) การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์

อายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะทางปัญญา* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้านความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ส่วนอายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่* แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง 2) ความสามารถในการวัดมูลค่าและประเมินราคา และ 3) ความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ส่วน อายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และ 2) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ส่วนอายุที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การทำงานเป็นทีม 2) การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ 3) สามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่าน “การพูด” ที่เป็นทางการและไม่ทางการ 4) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือกัน เพื่อแก้ไขปัญหา และ 5) มีความเป็นผู้นำ

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางปัญญา* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทุกองค์ประกอบย่อย ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความสามารถในการวัดมูลค่าและประเมินราคา 2) ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง 3) ความรู้ความสามารถด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ และ 4) ความชำนาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และ 2) ความรับผิดชอบในหน้าที่สามารถจัดการตนเองได้ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การทำงานในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่าน “การพูด” ที่เป็นทางการและไม่ทางการ และ 3) การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางปัญญา* ไม่แตกต่างในทุกองค์ประกอบย่อย ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความชำนาญทางด้านตัวเลข และ 2) ความชำนาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจริยธรรมทางวิชาชีพ และ 3) ความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงที่ยอมรับได้ ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือกัน เพื่อแก้ไขปัญหา 2) การทำงานในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) สามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่าน “การ

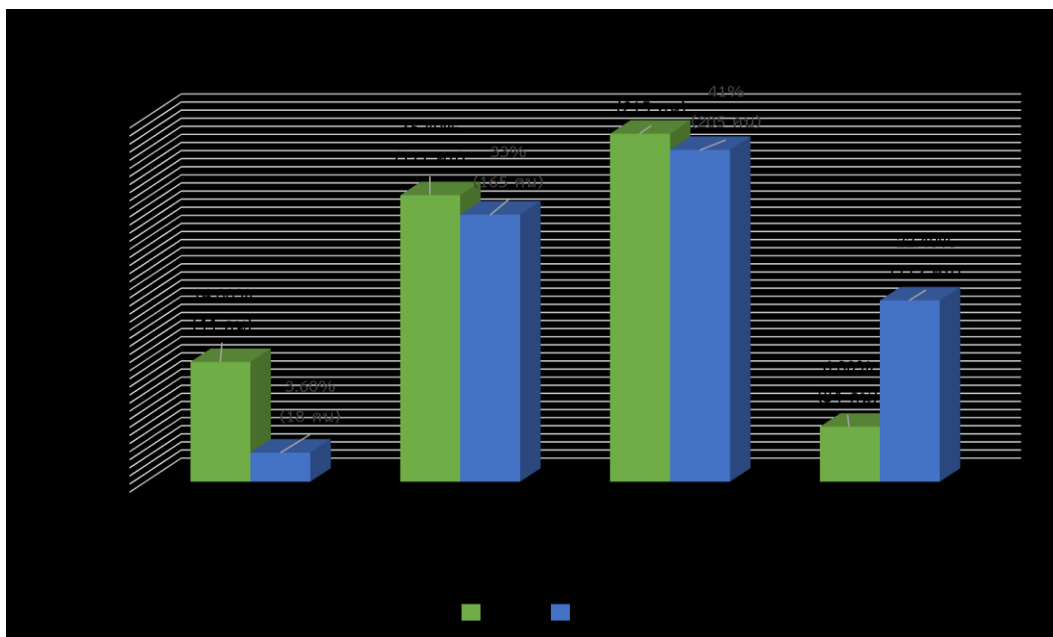
พูด” ที่เป็นทางการและไม่ทางการ 4) สามารถ “อ่าน” อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง 5) มีความเข้าใจในองค์กรและการตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ 6) สามารถบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) มีความเป็นผู้นำ 8) การเจรจาเพื่อให้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ 9) การปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน 10) สามารถ “ฟัง” อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง และ 11) สามารถตัดสินใจวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการองค์และบุคลากร

ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางปัญญา* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความสามารถในการสอบถามวิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ เช่น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น มีการซักถามและทำการคิดเชิงเหตุผลเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานั้น และ 2) ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหานั้นที่ไม่เคยเจอมาก่อน ส่วน ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทุกองค์ประกอบย่อย ส่วนประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3): *ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) ความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงที่ยอมรับได้ 2) ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง 3) ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้เสร็จทันเวลา 4) ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 5) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจริยธรรมทางวิชาชีพ และ 6) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีสมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) : *ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร* แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในด้าน 1) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหา 2) สามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่าน “การเขียน” ที่เป็นทางการและไม่ทางการ 3) สามารถตัดสินใจวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการองค์และบุคลากร 4) มีความเป็นผู้นำ 5) มีความเข้าใจในองค์กรและการตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ 6) การปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน 7) สามารถบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ได้

อย่างมีประสิทธิภาพ และ 8) สามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่าน “การพูด” ที่เป็นทางการและไม่ทางการ

5.1.3 การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการ สหกรณ์แก่สมาชิก เพื่อสร้างความโปร่งใส ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และ เสริมสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของสหกรณ์ตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของสมาชิกเกี่ยวกับสหกรณ์ก่อนเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ของสมาชิก สหกรณ์ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ก่อนและหลังการอบรม เป็นที่น่าสังเกตว่ามีการเปลี่ยนแปลงระดับ คະแนนของผู้เข้าร่วมการอบรม ภายหลังจากการเข้ารับการอบรมแล้วมีผู้ที่ได้รับคะแนนเพิ่มขึ้น จนอยู่ในระดับดีมากเป็นจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 เพิ่มขึ้นจากผลคะแนนก่อนเข้า รับการอบรมที่มีเพียง 34 คน หรือร้อยละ 6.80 และผู้ที่ได้รับคะแนนอยู่ในเกณฑ์น้อยก็ลดจำนวน ลงอีกด้วย กล่าวคือ ก่อนเข้ารับการอบรมมีผู้ที่เข้าร่วมการอบรมทำแบบทดสอบได้คะแนนอยู่ใน ระดับน้อยเป็นจำนวน 74 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 14.80 แต่เมื่อเข้ารับการอบรมแล้ว มีผู้ที่ทำ แบบทดสอบได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์น้อยลดลงเหลือเพียงแค่ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 แสดงให้ เห็นว่าสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรม ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5.2 แสดงระดับคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเข้ารับการอบรมของสมาชิก จำแนกตามเกณฑ์การให้คะแนน

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ถือเป็นการระดมการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในขั้นแรก คือ การให้ข้อมูลของสหกรณ์ที่สมาชิกควรทราบเพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์แต่ละแห่งจัดขึ้น เป็นการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ให้เกิดขึ้นกับสมาชิก ซึ่งเมื่อสมาชิกแต่ละคนได้ทราบถึงความสำคัญของสหกรณ์ทราบถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสมาชิกที่พึงกระทำ ก็จะทำให้สมาชิกมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจการสหกรณ์มากขึ้น นอกเหนือจากขั้นตอนการร่วมรับผลประโยชน์ของการเป็นสมาชิก เช่น เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมสมาชิก และมีการตรวจสอบการดำเนินกิจการของสหกรณ์ผ่านการซักถามในที่ประชุม เป็นต้น และเมื่อสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์รวมถึงมีการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ก็จะทำให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานเพิ่มมากขึ้น และส่งผลดีต่อการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ในท้ายที่สุด

5.1.4 เพื่อประเมินมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ของการพัฒนาสมรรถนะและทักษะด้านบัญชีบัญชีพนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะด้านบัญชีและปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่พนักงานสหกรณ์ โดยใช้การประเมินมูลค่าด้วยวิธีการประเมินมูลค่าเพื่อใช้ในอนาคต (CVM) ด้วยการประมาณค่าความสัมพันธ์ของความยินดีที่จะจ่ายกับตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน และคะแนนความรู้หลังรับการฝึกอบรม โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ในรูปแบบการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะด้านบัญชีและปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่พนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่ มีมูลค่าเท่ากับ 1,659,660.50 บาท

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนของการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านบัญชีของพนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่ 2) การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนของการพัฒนาสมรรถนะของพนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนของการอบรมพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย หรือสมาชิกของสหกรณ์

5.2.1 การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนของการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะด้านบัญชีของพนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่

ในการศึกษาปัญหาของสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ พบปัญหาส่วนใหญ่ คือ พนักงานสหกรณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ไม่มีการบันทึกการรับจ่ายให้ถูกต้องครบถ้วน และไม่มีการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชุดิกายูจน์ เกิดประกอบ (2554) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ในจังหวัดอ่างทอง พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาเฉลี่ยมากที่สุดด้านบุคคล คือ เจ้าหน้าที่บัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านการเงิน การบัญชีไม่เพียงพอ โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่บัญชีขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจาก ได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสหกรณ์ในจังหวัดอ่างทอง

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีดังนี้ 1) จัดให้มีการอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่บัญชี โดยเจ้าหน้าที่ของกรมตรวจสอบบัญชี 2) ควรพิจารณาในด้านค่าตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่บัญชีให้มากขึ้นเพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

การอบรมให้ความรู้ด้านบัญชีให้กับพนักงานสหกรณ์ จำนวน 800 คน เกี่ยวกับระบบบัญชีสหกรณ์ ได้แก่ ความหมายของการบัญชี การรับรู้รายการรายได้และรายจ่าย การบันทึกบัญชี การจัดหางบการเงิน และประโยชน์ของการจัดทำบัญชี เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชี โดยได้มีการประเมินผลก่อนและหลังการอบรมโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า ความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งการประเมินความรู้ก่อนการอบรม เท่ากับ 31.10 และการประเมินความรู้หลังการอบรม เท่ากับ 43.44 ดังนั้น สรุปได้ว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านบัญชีและการเงินเพิ่มสูงขึ้น เท่ากับ 12.34 และการอบรมเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งการทดลองฝึกปฏิบัติจริง ผลการประเมิน พบว่า ก่อนและหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สามารถสรุปความถูกต้องของการจัดทำบัญชี หลังการอบรม เท่ากับ ร้อยละ 65 โดยมีอัตราความถูกต้องเพิ่มขึ้นหลังอบรม ร้อยละ 35 ดังนั้น หากพนักงานสหกรณ์ ได้รับการอบรมให้ความรู้ และการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องก็จนเกิดความชำนาญในการบันทึกบัญชี และสรุปงบการเงิน ส่งผลให้ผลการดำเนินงานมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือมากขึ้น ทราบผลการดำเนินงานที่แท้จริง และก็จะสามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในการวิเคราะห์ ควบคุม และกำหนดนโยบายต่าง ๆ ได้อย่าง เช่นเดียวกับการศึกษาของ พัชร วิชัยดิษฐ์ และชลกมล โฆษิตคณิน (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทางบัญชี ทั้งด้านความรู้ในวิชาชีพ มีผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชี สหกรณ์ในประเทศไทยทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย ดังนั้น นักบัญชีสหกรณ์ควร ให้ความสำคัญกับศักยภาพในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และควรพัฒนาศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและนำไปสู่ ประสิทธิภาพที่ดีในการปฏิบัติงานต่อไป และการศึกษาของ ประภาศรี เหลือถนอม, กัญญมน วิทยาภูมิ และวราพร เปรมพณิชยกุล (2557) ได้ทำการศึกษา เรื่อง

ผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดทำบัญชี ด้านการจัด หมวดหมู่ ด้านการวิเคราะห์ และแปลความหมาย มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น สหกรณ์ควรพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดทำบัญชี และส่งเสริม กระบวนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านข้อมูลทางการเงินบัญชีให้มากขึ้น

5.2.2 การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนของการพัฒนาสมรรถนะของพนักงานสหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบระหว่างสมรรถนะวิชาชีพที่ต้องการ กับสมรรถนะวิชาชีพ ณ ปัจจุบันของพนักงานบัญชีสหกรณ์ ทำให้เห็นช่องว่างของระดับค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้น นั้นแสดงถึง ความสำคัญของสมรรถนะที่ต้องการได้รับการพัฒนามากที่สุด ซึ่งได้แก่ **สมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการเงินบัญชี (IES 2)** ซึ่งถือเป็นสมรรถนะที่สภาวิชาชีพบัญชี โดยคณะกรรมการวิชาชีพด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี (2554) ได้กำหนดเป็นกรอบด้านการศึกษาและการพัฒนาตนเองต่อเนื่องสำหรับพนักงานบัญชี ทั้งนี้ ผลการศึกษาได้มุ่งชี้ไปที่องค์ประกอบย่อยเกี่ยวกับความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ในเรื่องความรู้ด้านจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน และ ความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ เป็นสมรรถนะที่ควรให้ความสำคัญและได้รับการพัฒนา สอดคล้องกับการศึกษาของ สัมฤทธิ์ ศิริชนะรัตน์ และคณะ (2563) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้การปฏิบัติงานของนักบัญชีออกมามีประสิทธิภาพมากที่สุด และสอดคล้องกับ ญัตติธาดา บุญราช (2558) ที่พบว่า จรรยาบรรณทางการเงินบัญชีเป็นคุณลักษณะสำคัญที่นักบัญชีพึงมี และผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญ นอกจากนี้ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน เป็นองค์ความรู้ที่พนักงานบัญชีควรให้ความสำคัญอีกประการ เนื่องจากเป็นองค์ความรู้ที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กร (มารีนี กอรา และกุลวดี ลิ้มอุสันโน, 2560) ส่วนความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ เป็นองค์ความรู้ที่ไม่ได้มีประโยชน์ในการอ่านงบการเงินเท่านั้น แต่ยังช่วย

วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน แนวโน้ม การพยากรณ์ความต้องการสินค้า ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทางด้านการจัดการวัสดุคงเหลือ เพื่อทราบบัญชีของสินค้าคงเหลือ และเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความมั่นใจในการวางแผนและตัดสินใจต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นองค์ความรู้ที่หรือตัวแปรที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยลดข้อผิดพลาดในการตัดสินใจต่าง ๆ ที่อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อมได้ (สมยศ นาวิการ, 2556)

ส่วนสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) เป็นอีกหนึ่งสมรรถนะที่สภาวิชาชีพบัญชี โดยคณะกรรมการวิชาชีพด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี (2554) ได้กำหนดเป็นกรอบด้านการศึกษาและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสำหรับพนักงานบัญชี ทั้งนี้ ผลการศึกษาได้มุ่งชี้ไปที่องค์ประกอบย่อยเกี่ยวกับทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ในเรื่องความรู้ ความสามารถ ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ความสามารถในการรายงานทางการเงิน และความสามารถในการวัดมูลค่าและประเมินราคา เป็นสมรรถนะที่ควรให้ความสำคัญและต้องได้รับการพัฒนา สอดคล้องกับการศึกษาของพงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุเรศ (2555) ที่กล่าวว่า ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ เป็นสมรรถนะหลักในองค์ประกอบของสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) โดยพนักงานต้องมีทักษะในด้านการประเมิน การติดตามและความเข้าใจ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงจะต้องเป็นผู้ที่สามารถวัดมูลค่าและประเมินราคาได้ มีความสามารถในการเขียนรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับวิภาพร ทิมบำรุง (2558) ที่ชี้ให้เห็นว่า ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ในด้านการประเมิน การติดตาม ความสามารถด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ เป็นหน้าที่สำคัญสำหรับนักบัญชี นอกจากจะมีความรู้ความสามารถในเชิงปฏิบัติแล้ว ยังสามารถนำความรู้มาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือผู้อื่น

สมรรถนะด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4) เป็นสมรรถนะอีกประการที่สภาวิชาชีพบัญชี โดยคณะกรรมการวิชาชีพด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี (2554) ได้กำหนดเป็นกรอบด้านการศึกษาและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสำหรับพนักงานบัญชี ทั้งนี้ ผลการศึกษาได้มุ่งชี้ไปที่องค์ประกอบย่อยในเรื่องของการมีความโปร่งใส ความอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เที่ยงตรง และซื่อสัตย์สุจริต, มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละทิ้งงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และสนใจใฝ่รู้และ

ตั้งใจที่เรียนรู้ตลอดเวลา เป็นสมรรถนะที่ควรให้ความสำคัญและต้องได้รับการพัฒนา สอดคล้องกับการศึกษาของวิภาพร ทิมบำรุง (2558) ที่ระบุว่าพนักงานบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ และตั้งใจที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา มีความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เที่ยงตรงและซื่อสัตย์สุจริต สามารถรักษาความลับต่อองค์กร ข้อมูลที่ได้ไม่ควรเปิดเผยแก่บุคคลที่สาม นอกจากการให้ข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละทิ้งงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีความรับผิดชอบต่อองค์กรตามที่ระบุในมาตรฐาน IES4 และสอดคล้องกับรจนา ขุนแก้ว (2558) พบว่า การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นปัจจัยสำคัญและถือเป็นความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มี นอกจากนั้น ความโปร่งใส เที่ยงตรง และซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ยังเป็นคุณลักษณะของพนักงานบัญชีมีผลกระทบทางบวกต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางบัญชีอีกด้วย (วรภรณ์ ชัยกุล, 2560)

5.2.3 การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนของการอบรมพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียหรือสมาชิกของสหกรณ์

จากผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของสมาชิกเกี่ยวกับสหกรณ์ก่อนเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ก่อนและหลังการอบรม เป็นที่น่าสังเกตว่า มีการเปลี่ยนแปลงระดับคะแนนของผู้เข้ารับการอบรม ภายหลังจากการเข้ารับการอบรมแล้ว มีผู้ที่ได้รับคะแนนเพิ่มขึ้นจนอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจสหกรณ์เพิ่มมากขึ้นเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรม และสำหรับกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นการระดมการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในขั้นแรก คือ การให้ข้อมูลของสหกรณ์ที่สมาชิกควรทราบเพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์แต่ละแห่งจัดขึ้น เป็นการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ให้เกิดขึ้นกับสมาชิก ซึ่งเมื่อสมาชิกแต่ละคนได้ทราบถึงความสำคัญของสหกรณ์ ทราบถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสมาชิกที่พึงกระทำ ก็จะทำให้สมาชิกมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจการสหกรณ์มากขึ้นนอกเหนือจากขั้นตอนการร่วมรับผลประโยชน์ของการเป็นสมาชิก เช่น เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมสมาชิกและมีการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ผ่านการซักถามในที่ประชุม เป็นต้น และเมื่อสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์รวมถึงมีการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ก็จะทำให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานเพิ่มมากขึ้น และส่งผลดีต่อการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ในท้ายที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธัญญรัตน์ มัลลย์ (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โดยปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกที่มีความสำคัญระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) การให้บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ความมั่นคงของสหกรณ์ สถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม ความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการเป็นแหล่งเงินทุน (กู้ยืม) มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ และสวัสดิการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านบัญชีของพนักงานบัญชีสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่

จากการดำเนินงานวิจัยข้างต้น หากพนักงานสหกรณ์ มีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี และสามารถฝึกฝนในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างต่อเนื่อง จะทำให้รายงานทางการเงินของสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือมากขึ้น และช่วยให้คณะกรรมการสหกรณ์สามารถนำข้อมูลดังกล่าว ไปใช้ประกอบการวางแผนงานในปีต่อ ๆ ไป ได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือสมาชิกของสหกรณ์ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบสหกรณ์ ความสำคัญของกระบวนการสหกรณ์ และมีความเข้าใจบทบาท ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ในฐานะผู้มีส่วนได้เสีย และก่อให้เกิดความโปร่งใส และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้อย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า หากพนักงานสหกรณ์นำความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ให้เป็นปัจจุบัน ดังนั้น การรับรู้รายการ การวิเคราะห์รายการค้า การบันทึกบัญชีและการจัดทำงบการเงินก็就会有ความถูกต้อง แม่นยำมากขึ้นกว่าเดิม ยิ่งไปกว่านั้น หากสหกรณ์ในเขตพื้นที่ห่างไกล ที่ยังขาดแคลนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน สามารถจัดให้มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการจัดทำบัญชีที่เหมาะสม มาใช้กับสหกรณ์ก็จะช่วยให้การจัดทำบัญชี และงบการเงินของสหกรณ์ ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว ตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของพนักงานบัญชีสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่

จากผลการศึกษา พบว่า พนักงานบัญชีสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) และ สมรรถนะด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4) ทั้ง 3 ด้านอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยในองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

สมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการบัญชี (IES 2) พนักงานบัญชีสหกรณ์ควรพัฒนาในประเด็นของความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ ในเรื่องความรู้ด้านจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน และความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ

สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3) พนักงานบัญชีสหกรณ์ควรพัฒนา ในประเด็นทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ในเรื่องความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ความสามารถในการรายงานทางการเงิน และ ความสามารถในการวัดมูลค่าและประเมินราคา

สมรรถนะด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4) พนักงานบัญชีสหกรณ์ ควรพัฒนาในเรื่องของการมีความโปร่งใส ความอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน

อย่างมีคุณธรรม เทียบตรง และซื่อสัตย์สุจริต, มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละทิ้งงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และสนใจใฝ่รู้และตั้งใจที่เรียนรู้ตลอดเวลา

นอกจากนั้น สถาบันการศึกษาควรใช้ผลการศึกษาที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ ในการผลิตบัณฑิตและหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยอาจเน้นรายวิชาที่ให้ความสำคัญกับการตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพทางบัญชี ความรู้เกี่ยวกับองค์กรและธุรกิจ ความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน รวมถึงเทคโนโลยีต่าง ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบททางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น จากผลการศึกษาข้างต้น สามารถพัฒนาต้นแบบสมรรถนะวิชาชีพบัญชี สำหรับพนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ โดยเรียงลำดับตามความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้สหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่จะได้เป็นนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพบัญชีให้กับบุคลากรของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบสมรรถนะวิชาชีพบัญชี สำหรับพนักงานสหกรณ์ ในเขตพื้นที่อื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สมรรถนะวิชาชีพด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ (IES 4)

- 1.1 สนใจใฝ่รู้และตั้งใจที่เรียนรู้ตลอดเวลา
- 1.2 มีความโปร่งใส ความอิสระ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เทียบตรง และซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับขององค์กร
- 1.4 ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของสาธารณะ
- 1.5 รักษาความลับขององค์กร ข้อมูลไม่ควรเปิดเผยแก่บุคคลอื่น นอกจากการให้ข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด
- 1.6 มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละทิ้งงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- 1.7 มีความรับผิดชอบต่อองค์กร

2. สมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี (IES 2)

2.1 ด้านองค์กรและธุรกิจ

- 2.1.1 ความรู้ด้านการเงินและการจัดการการเงิน
- 2.1.2 ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ
- 2.1.3 ความรู้ด้านจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ
- 2.1.4 ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงขององค์กรและการดำเนินงาน
- 2.1.5 ความรู้ด้านวิธีเชิงปริมาณและสถิติไปใช้ในการแก้ไขปัญหาธุรกิจ
- 2.1.6 ความรู้ด้านบริษัทภิบาล
- 2.1.7 ความรู้ด้านการตลาด
- 2.1.8 ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค มี
- 2.1.9 ความรู้เกี่ยวกับตลาดเงิน และการทำงานของตลาดเงิน
- 2.1.10 ความรู้ด้านธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์
- 2.1.11 ความรู้ด้านพฤติกรรมองค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

2.2 ด้านการบัญชีและความรู้ที่เกี่ยวข้อง

- 2.2.1 ความรู้ด้านการบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงิน
- 2.2.2 ความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี
- 2.2.3 ความรู้ด้านบัญชีภาษีอากรและการคำนวณ
- 2.2.4 ความรู้ด้านการตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ
- 2.2.5 ความรู้ด้านกฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์
- 2.2.6 ความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชีและเครื่องมือเทคโนโลยีของธุรกิจ

2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 2.3.1 สมรรถนะในฐานะของผู้ประเมินสารสนเทศ
- 2.3.2 สมรรถนะในการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.3.3 สมรรถนะของผู้ใช้เทคโนโลยี
- 2.3.4 สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะของผู้จัดการสารสนเทศ

2.3.5 ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.6 ความรู้ในการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.7 สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะผู้ออกแบบและพัฒนา
สารสนเทศ

2.3.8 ความรู้ด้านการตรวจสอบระบบสารสนเทศ

3. สมรรถนะวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ (IES3)

3.1 ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

3.1.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่ สามารถจัดการตนเองได้

3.1.2 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.1.3 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1.4 ความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการทำงานให้
เสร็จทันเวลา

3.1.5 ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

3.1.6 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจริยธรรมทางวิชาชีพ

3.1.7 ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

3.1.8 ความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่
ยอมรับได้

3.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่

3.2.1 ความสามารถในการวัดมูลค่าและประเมินราคา

3.2.2 ความสามารถในการรายงานทางการเงิน

3.2.3 ความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3.2.4 ความชำนาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2.5 ความสามารถในการวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจ และ
ความเสี่ยง

3.2.6 ความชำนาญทางด้านตัวเลข

3.3 ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร

3.3.1 การทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปรึกษาหารือกัน เพื่อแก้ไขปัญหา

3.3.2 การทำงานเป็นทีม

3.3.3 การปฏิสัมพันธ์กับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน

3.3.4 การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์

3.3.5 สามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่าน “การเขียน” ที่เป็นทางการและไม่ทางการ

3.3.6 สามารถ “ฟัง” อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม และภาษาที่แตกต่าง

3.3.7 สามารถ “อ่าน” อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง

3.3.8 สามารถบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.9 มีความเป็นผู้นำ

3.3.10 มีความเข้าใจในองค์กรและการตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ

3.3.11 การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.12 สามารถนำเสนออภิปราย ในทัศนะของตนเอง

อย่างมีประสิทธิภาพผ่าน “การพูด” ที่เป็นทางการและไม่ทางการ

3.3.13 สามารถตัดสินใจวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการองค์และบุคลากร

3.4 ทักษะทางปัญญา

3.4.1 ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร

3.4.2 ความสามารถในการสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ เช่น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น มีการซักถามและทำการคิดเชิงเหตุผลเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา

3.4.3 ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน